

Paratiisista Toppilaan

Oulusta ei tänä kesänä messuja puutu. Pari viikkoa sitten pidettiin asentomessut (joita tosin häveliäästi sanottiin erotiikkamessuiksi) ja nyt ovat menossa jo asuntomessut.

Asuminen onkin sen verran vaikea harraste, että sitä on hyvä opastaa näyttelyssä. Ajatellaanpa vain asumisen kehittymistä ihmiskunnan historiassa. Ensimmäiset ihmiset, Aatami ja Eeva, asuivat nakupelleinä Paratiisi-nimisessä paikassa. Siellä ei ollut kunnan suojaa sen paremmin sateilta kuin sääskiltäkään. Viikunanlehteä vain aseteltiin näkemästeeksi, kun joku paparazzi sattui paikalle kuvaamaan. Lopulta konsultiksi saapui karmes, joka onnistui konsulttien tapaan valehtelemaan, että muualla maailmassa on suurta huutoa elää suojassa naapurien katseilta.

Muualla maailmassa tietysti paljastui, ettei siellä oltu senkään vertaa suojassa kuin Paratiisissa, vaan jouduttiin paljaan taivaan alle.

Ensimmäiset asuntomessut tiettävästi järjestettiin pienessä Neandertalin kylässä Saksassa. Siellä esiteltiin viihtyisiä luolia arvostetussa ympäristössä. ”Sisusta mieleiseksi”, mainostivat kauppiat Kivi-Sanomissa. Neandertalin miehet uskoivat, kolkkasivat lähimmän naisihmisen ja raahasivat tämän luolansa sisustukseksi.

Seuraavilla, Sapiensin asuntomessuilla, oli iskulauseena ”Turvekodissa asuu onnellinen perhe”, ja niinpä kansa säntäsi joukoittain rakentamaan turvekattoisia kotia. Kotien muoto yksikössä oli ”kota”, mutta ajan mittaan alkeellisia kömmännöitä alettiin nimittää kodiksi myös yksiköissä. Oli keksitty oma koti. Kun siihen saatiin oikeat seinät, sitä alettiin sanoa taloksi. Oli syntynyt omakotitalo.

Ensimmäinen kerrostalo lienee ollut Baabelin torni, jossa asunnot sijaitsivat päällekkäin, eivätkä asukkaat ymmärtäneet toistensa puhetta. Tämä piirre on sittemmin kehittynyt niin, ettei kerrostaloissa kukaan edes yritä puhua naapureilleen.

Rivitalo syntyi tiettävästi Turkissa, missä muuan kerrostalo maanjäristyksessä kaatui maahan pitkin pituuttaan. Asukkailla ei ollut varaa eikä rohkeuttakaan rakentaa uutta kerrostaloa, joten he tyytyivät siirtämään huonekalut entisille seinille ja jatkamaan asumista uudessa asennossa. Tämä tapa yleistyi pian muuallakin. Aluksi kerrostaloja kaadettiin vasiten, mutta pian opittiin rakentamaan suoraan vaakatasoon.

Noin vuonna 1259 tuli Espanjassa erään viiden perheen rivitalon asukkaiden välille riitaa keskimmäisen perheen ylettömästä flamencon tanssimisestä, joten naapurit valittivat häiriköistä asunto-oikeudelle, paikallisella kielellä inkvisitiolle. Ajan tavan mukaan inkvisitio määräsi keskimmäisen asunnon asukkaineen poltettaviksi. Näin tehtiin ja kun laitimmat asujat säästettiin, entisestä rivitalosta jäi jäljelle kaksi paritaloa. Sittemmin myös sellaisia on opittu rakentamaan vähemmällä rähinällä.

Näin päästiin vuoteen 1724, jolloin syysmyrsky puhkaisi Ouluun kokonaan uuden vesiväylän, Toppilansalmen ja sen taakse Toppilansaaren. Piti miettiä, mitä niillekin tehtäisiin. Aluksi keksittiin rakentaa tervahovi ja satama, mutta kun tervahovi paloi ja satama nousi hiljalleen kuivalle maalle, ei ollut oikeastaan muuta tehtävissä kuin sijoittaa paikalle asuntomessut. Ja tässä sitä nyt ollaan.

Artikkelin lähde [Kaleva](#)